FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 57 — CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, MARCH 21, 1951 — LETO LII — VOL. LII.

POSVET O PREHODU PARALELE

Zavezniki zavzeli Chongpyong rezervoar in njegove hidro - električne naprave.

LONDON. — Ameriški in angleški vladni in vojaški zastopniki se posvetujejo, ali naj čete generala Ridgwayja prekoračijo 38. vzporednik v Koreji ali ne.

TOKIO. — Zavezniške čete v Koreji imajo zaznamovati nove uspehe na vsej 140 milj dolgi fronti.

Chongpyong rezervoar in njegove hidro-električne naprave, ki oskrbujejo z električno energijo mesto Seoul, so bile pred dvema dnevoma zavzete nepoškodovane. Preko 38. vzporednika se umika 250,000 komunistov.

V bližini Chorwona prepleta sovražnik bodičasto žico. Napredujoči zavezniki so prevalili komunistične utrdbe, kjer so zasegli rekordne množine orožja, katerega so umikajoči se komunisti pustili za seboj.

—o—

Poizvedovalni kotiček

Kje se nahaja Roža Močnik, ki je prišla v Ameriko leta 1948 in sicer v Cleveland? Zanjo poizveduje družina Barbič, vas Gazice št. 3, p. Cerklje ob Krki, Slovenija, Jugoslavija. Ako je komu kaj znano o tej osebi, je prošen, da to sporoči na gornji naslov. Ako sama to čita, pa je prav lepo prošena, da se zglasi.

Iščem svojega strica Johna Brenčič, rojen na Plešivici št. 40, občina Brezovica pri Ljubljani. V Ameriko je prišel pred prvo svetovno vojno, menda v Kansas. Če kdo ve kaj o njem, je prošen, da to sporoči na spodnji naslov: Frances Brencic, 2118 So. Harding Ave., Chicago 23, Ill. Kdor sporoči, se mu eventuelno stroški povrnejo.

Cvetko Sekne, ki je menda nekje v Clevelandu, naj se zglasi na naslov: Victor Domines, 413 Pickens St., Joanna, N. C.

Vremenski prerok pravi:

Deloma oblačno. Malo spremembe v temperaturi danes in ponoči.

Tri na dan

Ako bodo kdaj padale na ameriška tla bombe, ki so bile izdelane zaradi izdajstva nekaterih ameriških državljanov, potem bo treba tiste ameriške državljane poiskati in jih dostojno nagraditi.

* * *

Kajti od ameriške justice se jim ni treba nič hudega bati. Priznali bodo krivdo in dobili par let zapora, kvečjemu par let.

* * *

Noben zid ni tako visok, da bi ga z zlatom obložen osel ne preskočil, so še v starih časih rekli, in ta rek se zlasti zdaj uresničuje.

Policijski pogoni na prostore, kjer igrajo prepovedane bingo igre

CLEVELAND, O. — Župan T. Burke je odredil policijski pogon na prostore, kjer igrajo bingo in kjer operatorji teh prostorov niso hoteli zapreti, kakor jim je bilo ukazano. Včeraj je bil imenovan poseben odred policistov, obstoječ iz petih oseb, ki imajo ukaz, da morajo vstopili v vsak prostor, kjer še vedno igrajo to igro. Poleg tega je bilo določenih šest policajev, (med njimi tri ženske policistinje), da gredo v civilnih oblekah v take prostore, kjer naj tudi sami igrajo, da bodo imeli dokaze na rokah.

Odbor mestne zbornice, v čigar področju je ta zadeva, je odglasoval s petimi glasovi proti trem proti županovi naredbi, da se zapre vse take prostore in da se prepove igranje te igre.

—o—

Smrad politične korupcije v N. Y., zavdaja do neba

NEW YORK. — Tukaj se že nekaj dni vrši zasliševanje Franka Costella, znanega "gemblerja" in nekronanega kralja zločinskega podzemlja ter velikopoteznega raketirstva, ki ga zaslišuje znani odbor senatorja Kefauverja. Frank Costello večinoma ne odgovarja na stavljena vprašanja, češ da bi se diskrimininal in da mu ustava dovoljuje, da molči. Costello si vsekakor misli — in ne docela neupravičeno — da če daje ustava to pravico komunistom, jo mora dati tudi raketirjem.

Zdaj nastopa kot priča v tej preiskavi tudi bivši newyorški župan O'Dwyer, ki je zdaj ambasador v Mehiki. Iz Costella pa ne bodo kaj prida izvlekli in menda tudi ne bodo preveč silili vanj, ker se zavedajo, da je imel ta raketir na nitkah vse važnejše politične lutke, ki so prišle na svoja vplivna mesta ž njegovo pomočjo

—o—

Komunisti aretirali pet redovnic

HONG KONG. — Kitajski komunisti so naznanili, da so zaprli pet katoliških redovnic, ki so vodile v Cantonu neko sirotišnico. Komunisti pravijo, da so redovnice zaradi "nečloveškega postopanja" povzročile v 18 mesecih smrt 2,116 sirot.

Tito je pripravljen dovoliti, da se vrne Trst s pristaniščem Italiji

Tito je zadovoljen s povratkom Trsta, pristanišča in delne okolice Italiji. — Tozadevno kupčijo je sklenil že leta 1947 s takratnim svojim pobratimom, laškim komunističnim voditeljem Palmirom Togliattijem.

(Poroča M. S. Handler, poročevalec dnevnika NYT)

BEOGRAD. — Jugoslovani smatrajo sedanji status quo (stanje, kakršno je sedaj) kot edino mogočo bazo za poravnavo tržaškega vprašanja.

Oni vztrajajo na tem, da obdrže zono B in da redividirajo zono A, ki je zdaj v oblasti anglo-ameriških okupacijskih čet, **in sicer v zameno za povratek Trsta in pristanišča Italiji, kakor tudi italijansko obljudene zone A.** — Ponovna razmejitev te zone naj se izvrši na osnovi etničnih črt in oni kraji, v katerih je slovenska večina, naj pridejo pod Jugoslavijo.

To je pozicija in stališče jugoslovanske vlade vse od l. 1947, ko se je vršil tozadevni razgovor med premierjem Titom in italijanskim komunističnim voditeljem Togliattijem, ko je bila sklenjena ta, za Jugoslavijo ter Slovence in Hrvate porazna kupčija.

Opomba uredništva: Gornje poročilo je značilno zlasti z dveh vidikov. Tito je brez nadaljnega pripravljen izročiti Trst s pristaniščem in delno okolico vred Italiji, kar pomeni, da bo za Jugoslavijo in slovensko zaledje morda za zmerom izgubljen, — in tozadevno kupčijo je sklenil še leta 1947 Togliattiju in italijanskim komunistom na ljubo!— Slovenski titovci pri Prosveti, Enakopravnosti in Glasu Naroda, komentirajte in pojasnite to ogabno kupčijo!

Zahteva po preiskavi suženjskega dela v Sovjetski zvezi

Pravila navajajo v hladnem birokratskem jeziku, kako postopati s sužnji, da se dobi od njih večjo količino dela.

SANTIAGO, Chile. — Ekon. in socialni koncil Zdr. narodov je odglasoval izvolitev odbora, ki naj preišče obtožbe o suženjskem delu v Sovjetski zvezi oziroma povsod, kjer tako delo obstoja

Sovjetska zveza je doslej dosledno zavrnila vsako zahtevo po taki preiskavi. Iz oficielnih dokumentov je razvidno, da obstojajo taka taborišča v Sovjetski zvezi. Pravila suženjskega taborišča v Ukhta-Pečori navajajo v hladnem birokratskem jeziku sistematično izstradovanje jetnikov, da se izsili iz njih več dela. Temeljne živilske racije so določene na 1,300 kalorij, in jetnik jih more dobiti več samo, če zviša svoje produktivne norme.

—o—

Palmiro Togliatti pripravljen na barantijo

Komunisti so pri volji končati opozicijo proti vladi, če Italija izstopi iz Atlantske zveze.

MILAN, Italija. — Palmiro Togliatti, komunistični glavar, je 19. marca izjavil, da je njegova partija pripravljena končati svojo opozicijo proti vladi za ceno, da Italija izstopi iz Atlantske zveze.

To je bil prvi Togliattijev javni govor, odkar se je vrnil iz Sovjetje, kjer je bil dva meseca. Medtem so se slišale že tudi napovedi, da bo Moskva ponudila Italiji nevtralnostno pogodbo, če se Italija odpove svoji zvezi z zapadnimi državami.

—o—

SPOMNITE SE SLOVENSKIH BEGUNCEV S KAKIM DAROM

V vsaki hiši naj bi bil koledar Svob. Slovenije

"Slovenski domobranci so bili odlični borci in nikdar bi slovenska domovina ne bila v krempljih komunizma, če bi slovenska narodna stvar ne bila neusmiljeno izdana in prodana."

("Slovenski domobranci so bili goreči borci za zmago zapadnih demokracij", govor predsednika N O. za Slovenijo dr. Mihe Kreka na spominski proslavi v Clevelandu 4. junija 1950, objavljen v Koledarju Svobodne Slovenije).

(Naš Koledar — Koledar Svobodne Slovenije za 1951. Naroči se pri Ameriški Domovini in stane po pošti $3.25.)

—o—

Grau, bivši predsednik Kube, je bil obtožen velikih sleparij

On in njegovi prijatelji so obtoženi, da so si sleparsko prilastili najmanj 40 milijonov dolarjev javnega denarja.

HAVANA, Kuba. — Ramon Grau San Martin, ki je bil dvakrat predsednik Kube, je bil obtožen "glavne odgovornosti" za največjo sleparijo v zgodovini te dežele. On in njegovih deset prijateljev so obtoženi, da so za časa njegove administracije v l. 1944-1948 kriminalno osleparili in okradli vlado za več kot 40 milijonov dolarjev.

Sodnik Justiniani je izjavil, da ni odredil aretacije Grau-a, ki je bil dvakrat predsednik, toda ukazal mu je, da mora položiti varščino za $40,000,000. Poleg Grau-a je označen kot glavni krivec Jose Aleman, bivši minister prosvete pod Grauom, ki je umrl lansko leto in o katerem sodijo, da je lastoval od 50 do 150 milijonov dolarjev.

—o—

Oborožena Španija bi pomagala z moštvom zapadni Evropi

WASHINGTON. — Španska vlada je obvestila vlado Zed. držav, da bi lahko poslala svoje čete za obrambo zapadne Evrope — če bi bile slednje zaželjene, seveda — ako ji Amerika dobavi za to potrebno orožje.

Tozadevna zagotovila je dal španski zunanji urad ameriškemu ambasadorju Stantonu Griffisu.

Rečeno je, da so uradniki španskega ministrstva za zunanje zadeve pojasnili ambasadorju, da pod sedanjimi pogoji ne more Španija poslati svojih čet preko Pirenej za obrambo zapadne Evrope; španski armadi primanjkuje namreč vsega potrebnega modernega orožja.

Državni department je baje sporočil Franciji, ki je soseda Španije, da jo bo obvestil o rezultatih tozadevnih razgovorov. Prav tako je bilo obljubljeno Franciji, da bo imela besedo v vseh razgovorih, ki bi šli za tem da se pritegne Španijo k obrambi zapadne Evrope.

—o—

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

Kitajski nacionalisti poročajo, da znašajo žrtve komunističnih čistk že milijone oseb

Samo v dveh južnih provincah je bilo baje pomorjenih tri milijone ljudi. — Peiping sam razglaša po radiu te čistke.

TAIPEI, Formoza. — Uradna kitajska nacionalistična agencija sporoča, da so komunisti samo v dveh južnokitajskih provincah, v Kwantungu in Kwangsi, masakrirali najmanj tri milijone ljudi. Agencija pripominja, da je to število konzervativno vzeto in da je dejansko število pobitih ljudi morda preseglo 7 milijonov.

Komunisti sami objavljajo izvajanje čistk, toda njihova števila so v primeri z navedenimi števili mnogo manjša. Opazovalci v Hong Kongu pravijo, da je možno, da hočejo komunisti konsolidirati svojo moč z likvidacijo vseh nezadovoljnežev. — Dejstvo, da je sam Peiping objavil te čistke, je smatrati za komunistično moč in samozavest.

Nacionalistična poročila naznanjajo, da so komunisti poleg ogromnega števila oseb, ki so jih pobili v Kwantung in Kwangsi provincah, masakrirali še 300,000 ljudi v Szechwan provinci, 7,000 v dveh malih distriktih v Čekiang provinci, 3.000 v kraju Pengpuju in 10,000 v dveh distriktih Kiangsu province.

Med umorjenimi je tudi vsa rodbina Lu Ti Pinga, bivšega nacionalist. governerja Čekianga in vseh njenih sorodnikov.

—o—

Iz raznih naselbin

CALUMET, Mich. — G. Štefan Savinšek O. F. M. je prejel iz domovine žalostno vest, da mu je na Jesenicah na Gorenjskem umrla ljubljena mati v starosti 75 let. Vsem dobrim slovenskim dušam jo priporoča v molitev. Naj ji bo lahka domača gruda.

POLEG ATOMSKIH BOMB SE OBETAJO ČLOVEŠTVU TUDI DRUGE, LEPŠE STVARI

NEW YORK. — Napovedano je, da bo dolgost človeškega življenja trajala 125 let in celo več.

Ti srečni ali nesrečni časi bodo napočili vnukom prihodnje generacije. Tako je izjavil Saul Fischer od Bobst Pharmical Co., na zborovanju American Pharmaceutical Association. Njegova družba izdeluje zdravila in droge, ki so v prvi vrsti namenjene starajočim se in ostarelim ljudem.

Povprečna življenjska doba Amerikancev znaša 67 let. To je najvišja povprečna življenjska doba, ki je ne prekosi nobena druga dežela. V starem rimskem imperiju je znašala povprečna dolgost človeškega življenja 23 let

ZATVORITEV UNIVERZE RADI INFLUENCE MED DIJAKI V BOWLING GREEN, OHIO

COLUMBUS, O. — Dr. Chas A. Freeble, načelnnik državne divizije za nadzorstvo nalezljivih bolezni, je izjavil, da se o mnogih primerih influence poroča iz vse države, toda bolezni niti izdaleka podobna epidemiji. "Čim bolj se bližamo pomladi, tem manj bo nevarnosti, da bi se človek nalezel te bolezni", je rekel doktor.

BOWLING GREEN, Ohio. — Bowling Green univerzo so 19. marca zaprli zaradi izbruha influence med dijaki.

Dr. Frank J. Prut, predsednik univerze, je sporočil, da je pretekli petek zbolelo za influenco nad sto dijakov. Nobeden izmed teh slučajev pa ni nevaren.

"Glas Amerike" ima tudi smisel za humor

Da ima "Glas Amerike" smisel tudi za humor, je dokazal s sledečo radio-oddajo, ki jo je oddajal v dežele "ljudskih demokracij" v vzhodni Evropi. Oddajal je zgodbico o madžarskem urarju, ki je izdelal čudovito uro s kukavico. Ura je tudi vsako uro kazala slike Stalina in madžarskih komunistov ter reproducirala njihove glasove.

Ob dveh je ura udarila in glas v uri je dejal:

"To je Jožef Stalin. Zdaj je oficielno ura dve.

Nato se je zaslišal iz ure drug glas:

"To je Matyas Rakosi (generalni sekretar madžarske komunistične partije): "Ker je Stalin rekel, da je ura dva, je ura dve."

Nato se zasliši iz ure tretji glas:

"Ker sta Stalin in Rakosy rekla, da je ura dve, je ura dve. Tako pravi tudi Aleksander Zolt, minister notranjih zadev."

Višek pa je prihranjen za konec, ko urar pojasni, da se glavni teater prične ob osmih zvečer, to je, ko se madžarski delavec vrne z dela domov.

"On je hodil domov okoli šestih," pojasnjuje urar. "Toda s sedanjimi normami pride domov ob sedmih, z zadnje objavljenimi pa bo prišel ob osmih".

Razume se, da se sovjetski in madžarski oblastniki nič kaj ne ogrevajo za te vrste humor in da si na vse načine prizadevajo, da bi motili sprejemanje na domačih radijskih postajah.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Pobiranje asesmenta v Newburghu—

Franlk Shuster, tajnik, naznanja, da bodo radi velikega tedna in velikonočnih praznikov društveni tajniki pobirali asesment za newburško okolico v pondeljek zvečer 26. marca v SND na 80. cesti. Članstvo je prošeno, da vzame to naznanilo v poštev.

Pismo ima—

V našem uredništvu naj se zglasi Mrs. Mici Lach (6417 St. Clair Ave.?) in bo dobila pismo. Piše ji Ivanka Kukuruzović iz Kosovske Mitrovice v Jugoslaviji.

K molitvi—

Članice društva Srca Marije so prošene, da se udeležijo skupne molitve za pokojno Mary Perušek nocoj ob 7 v Zakrajškovem pogrebnem zavodu.

Prišla je pomlad—

Danes zjutraj ob 5:26 (se razume, da samo po koledarju), je nastopila pomlad. V Clevelandu nam je nametalo v pondeljek do 8 palcev snega, na ceste nasulo poledenico in sploh vse kaže prej na božič kot na pomlad ali na veliko noč. Ampak nič strahu — vse to bo kmalu minilo in v deželo se bo zares prismejala ta ljuba pomlad.

Škof bo govoril—

Na radijskem programu, ki ga oddaja postaja WERE ob nedeljah ob 2:30 do 3:00 popoldne, bo na velikonočno nedeljo govoril ameriškim Slovencem vladika dr. Gregorij Rožman. To postajo se dobi na 1300 kilociklih. Program bo zelo lep, poslušajte ga!

Proti domu—

Mr. in Mrs Michael Telich se vedno bolj približujeta domu. Oglašata se že iz Fort Lauderdale, Florida, kamor sta dospela iz Mehike preko Kube. Vreme je sijajno, pišeta. Naj še počakata tam doli, da skidamo v Clevelandu ta sneg.

Na obisk v staro domovino—

V nedeljo predpoldan se je z avijonom odpeljala v staro domovino Mrs. Bertha Černigoj. Potuje k svojim sorodnikom v Lokavec pri Ajdovščini in Trst. Vse potrebno za potovanje ji je preskrbela tvrdka Kollander. Srečno pot in srečen povratek!

—o—

Kolizija v zraku; štirje mrtvi

SELMA, N. C. — Tukaj sta kolidirali v zraku dve mali privatni letali, česar posledica je bila, da so bile ubite vse štiri osebe, ki so se nahajale v letalih, v vsakem dve.

—o—

NAJNOVEJŠE VESTI

BUENOS AIRES, Argentina. — Pristaši predsednika Juana D. Perona so včeraj formalno prevzeli 82 let stari liberalni dnevnik La Prensa v svojo oblast.

TEHERAN, Iran. — Iranska vlada je proglasila obsedno stanje in poslala na ulice tanke, da zatro izgrede in nemire, ki so sledili umoru iranskega premierja Alija Razmara in ranjenju ministra Abdula Zanganeha.

TOKIO. — Zavezniške čete so severno od Seoula naletele na močen komunistični odpor, ko se je tretja komunistična armada vrnila na fronto, da bi zadržala prodiranje čet Zdr. narodov.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
General Manager and English Editor: Mary Debevec
Editor in Chief: Anton Sabec; Mg. Editor: Frank A. Turek;
Associate Editor: Vinko Lipovec

NAROČNINA
Za Zed. države $8.50 na leto; za pol leta $5.00; za četrt leta $3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav $10.00 na leto. Za pol leta $6.00, za 3 mesece $3.50.

SUBSCRIPTION RATES
United States $8.50 per year; $5.00 for 6 months; $3.00 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States $10 per year; $6 for 6 months; $3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 57 Wed., March 21, 1951

Počistite ameriško vlado!

Ime Algerja Hissa, čigar obsodbe zaradi krivega pričevanja najvišje dodišče ni hotelo revidirati, je postalo simbolično za Rooseveltovo dobo nedolžnosti, ali bolje rečeno — dobo neumnosti, ko se je z odprtimi rokami sprejemalo komuniste v vlado, kjer so dajali "novemu dealu" marksistični primes. Tako pravi Plain Dealer v svojem uredniškem uvodniku ter nadaljuje:

V vladi so bili še drugi, katerih včlanjenje v komunistično partijo je bilo dokazano — Pressman, Marzani, Remington in Wadleigh, da imenujemo samo nekatere — toda na čelu liste stoji Alger Hiss, ker je bil najpomembnejši po svojem položaju, ki ga je zavzemal, in po visoko stoječih ljudeh, ki so mu prihiteli na pomoč, ko je prišla njegova zadeva pred sodišče.

Hiss je bil najbistroumnejši med newdealerskimi mladimi bistroumnimi ljudmi. V državnem departmentu je postal specialni asistent direktorja Urada za daljnovzhodne zadeve, ki je bil obenem tudi ravnatelj Urada specialnih političnih zadev. Hiss je odpotoval v Jalto kot svetovalec predsednika Roosevelta. Bil je eksekutivni tajnik konference v Dumbarton Oaksu, ki je naredila osnutek čarterja Združenih narodov. Bil je generalni tajnik konference v San Franciscu, na kateri je bila organizirana Organizacija Združenih narodov. Vse to je bil Alger Hiss, nakar je postal predsednik Carnegiejeve ustanove za mednarodni mir.

"New-dealerji" in samozvani liberalci so bili zaprepaščeni, ko je Whittaker Chambers, bivši komunist, izjavil pred kongresnim Odborom za preiskovanje neameriških aktivnosti, da je Hiss na skrivnem član komunistične partije in da je redno dobavljal njemu, Chambersu, tajne listine državnega departmenta, ki so bile mikrofilmane ter izročane sovjetskim agentom.

Predsednik Truman (naš modri predsednik, to je tisti, ki je pisal Johnu Lewisu pismo, v katerem mu je izjavil, da ne bi njega, Lewisa, niti za konjača ne imenoval; tisti, ki je zagrozil nekemu glasbenemu kritiku, ki ni ugodno ocenil petja njegove, Trumanove, hčerke, da mu bo nos razbil; tisti Truman, ki se je tako "laskavo" izrazil o ameriških marinih, nato pa jih prosil odpuščanja, op. uredništva), je označil Hissovo preiskavo kot "rdečega slanika," ki je uvedena zgolj zato, da se odvrne pozornost od drugih zadev, nato pa svetoval, naj se odbor za preiskovanje neameriških aktivnosti razpusti . . .

Tekom prve obravnave, v kateri se porota ni zedinila — 8 jih je bilo za Hissovo obsodbo, 4 pa proti — je prišla v sodno dvorano tudi Mrs. Roosevelt, ki je nato v svoji dnevni koloni izrazila svoje mnenje, da je Hiss nedolžen.

In končno, ko je bil v drugi obravnavi Hiss spoznan za krivega, je podal državni tajnik svojo proslulo izjavo, da on Hissu ne bo obrnil hrbta, ne glede na to, kaj je obravnava dognala. . .

Tako je postal Hissov slučaj svetovno slaven, živ dokaz, kako so komunisti vzeli vlado Zedinjenih držav "for a ride," kakor pravijo v gangstrskem žargonu, in kako komunizem uspeva s svojim vohunskim sistemom in infiltracijo vlade.

Hiss je bil sicer spoznan za krivega in obsojen, toda kongres ima še vedno na rokah nerešene zadeve v njegovem slučaju. Kongres naj bi zdaj uvedel postopanje proti sodniku Samuelu H. Kaufmanu, ki je predsedoval prvi obravnavi. Bivši kongresnik Frank B. Keefe iz Wisconsina je v svojem govoru pred kongresom dne 18. julija 1948 podal dokaze sodnikove pristranosti in zahteval uvedbo postopanja proti njemu.

Dolžnost poslanske zbornice je, da obtoži sodnika Kaufmana, da bo mogel senat odločiti, da-li je ta sodnik še sposoben in vreden obdržati svoj važen federalni urad ali ne.

Nemška oborožitev

Kar smo slutili že nekako pred meseci, ko se je začel korejski vražji ples, se sedaj počasi odvija pred našimi očmi. Nemčija se zopet oborožuje in oborožuje še v okolnostih, ki nam bodo kmalu pokazale vso resnost obstoja četrtega rajha in vso resnost potrebe po preureditvi Srednje Evrope.

Stvari se razvijajo dalje in gredo svojo pot, akoravno se temu upirajo kratkovidni francoski politiki. Naravnost čudno je, da je sicer tako darovit narod v tako usodnem trenutku svoje zgodovine tako neuvideven.

Nemčija je za Francijo nedvomno strašilo. Zato je poskušala proti Nemčiji mobilizirati najprej Rusijo in nato Malo antanto. Ali Rusija je podlegla boljševizmu in se z Nemčijo celo povezala, a Mala antanta je bila preslaba, da bi odolela pritisku Hitlerja, dezorientirane Avstrije in bolestno nostalgične Madžarske.

Ali kar ni zadoščalo v letih 1920-1940, bi bilo treba preurediti po letu 1944. in postaviti kot protiutež Nemčiji. Tako se je pa dopustilo, da se je od začetka 1947 pa do začetka 1948 vsa Srednja Evropa pogreznila v totalitarizem. Maniu, Petkov, Beneš, Masaryk, madžarski agrarci so bili žrtvovani sovjetskemu zmaju. Danes pa se Nemčija mora oboroževati . . . Mora nepreklicno, ker to zahtevajo nemško ljudstvo, Amerika, Anglija in sama Francija.

Kdo naj brani Evropo na Labi, ako bi Sovjeti napadli? Oni Francozi, ki so že Nemcem nekajkrat podlegli? Oni Američani, ki imajo toliko posla v Aziji? Oni Angleži, ki so se že izčrpali v obrambi svojega ponosnega carstva? In ko pride do spopada, ali bodo Nemci stali in porogljivo gledali, radovedni, kako jim drugi vlečejo kostanj iz žerjavice?

Ali ko bo Nemčija oborožena in bo borbo vzdržala, kdo naj ji brani ono, kar je nam vsem pa tudi Franciji predmet težkih skrbi, da si ona zopet osvoji nadvlado v Srednji Evropi.

IZ SLOVENSKEGA PRIMORJA

General Airy zapustil Trst

Tržaški list Giornale del Lunedi je med prvimi prinesel novice, da je bil v angleškem listu "Sunday Express" objavljen seznam kandidatov za vrhovni stan Eisenhowerjevega poveljstva. Med drugimi se imenuje tudi angleški general Airy, ki naj bi kot podnačelnik generalnega štaba prevzel vodstvo informativne službe. List Giornale del Lunedi je znan po svojih šovinističnih člankih in nestrpnem sovraštvu do vsega, kar je slovensko. Ta list piše, da bi odhod generala Airyja vzbudil veliko obžalovanje, ker je ta general učinkovito zastopal interese "večine tukajšnjega prebivalstva," to je Italijanov, ter da je vedno vztrajal na tem, da je to ozemlje neločljivo povezano z Italijo. Ravno v tem pa sta dve glavni napaki generalovega poslovanja. Varovati interese Italijanov na tem ozemlju se pravi po terminologiji Giornale del Lunedi varovati to, kar so Italijani v 25 letih svojega nasilnega vladanja v teh krajih naredili krivičnega proti Slovencem. Očitno je, da je general s takim postopanjem delal krivico za krivico Slovencem, ki so na tem ozemlju že poldrug tisoč let doma in lastniki pretežnega dela tega ozemlja. Gospod general je dopuščal, da so se proti Slovencem tudi pod njegovo "'vlado" in na njegovo odgovornost uporabljali, najkrivičnejši italijanski fašistični zakoni, ki jih je izdala fašistična Italija v svoji težnji, da bi čim prej na en ali drug način iztrebila iz teh krajev ves slovenski življ oziroma da bi Slovence popolnoma poitalijančila. Če je gospod general vztrajal na svojem stališču, da je tržaško ozemlje neločljivo povezano z Italijo, je pač pokazal popolno nerazumevanje tukajšnjih razmer ter zgodovine Trsta in njegove okolice. Saj Trst vse do leta 1918 ni imel nikoli nič opraviti z Italijo. In vendar se Trstu, Tržačanom in zlasti okoličanom ni godilo nikoli slabše kakor v 25 letih vladanja Italije v teh krajih. Zato bodo ob odhodu generala Airyja žalovali le nekateri šovinistični in še vedno fašistično nadahnjeni tržaški Italijani ter oni Italijani, ki so se v zadnjih 25 letih naselili v Trst iz raznih italijanskih provinc. Ogromna večina pravih Tržačanov pa bo le vesela odhoda generala Airyja. Tržaški Slovenci pa želijo gospodu generalu, da bi imel na svojem novem službenem mestu, za katero ima nedvomno mnogo večje sposobnost, čim več uspehov ter da bi tako pomagal uresničiti trajno in varno pravo svobodo evropskih narodov.

Influenca v Trstu in okolici. Tudi tu se je pojavila letos influenca v znatno večji meri kakor druga leta ob tem času. Višek je menda že dosegla v prvi polovici februarja. Bolnikov je bilo zelo mnogo. Po nekaterih družinah so kar vsi ležali. Vendar na srečo bolezen na splošno ni imela hujših posledic. Nekaj dni precej visoke temperature ter več ali manj bolečin v grlu ali v prsih, pa je večina bolnikov opravila s to nadležno boleznijo.

Smrtna kosa med Goričani

V Štandrežu pri Gorici je umrl g. Bazilij Štanta. Bil je dolgo vrsto let poštar. Njegov sin je č. g. Joško Štanta, župnik v Dornbergu. Zelo je želel pokojnik pred smrtjo, da bi še enkrat videl svojega sina duhovnika; toda ta ni dobil dovoljenja, da bi šel čez železno zaveso k svojemu bolnemu očetu. Pač pa je sin prišel na pogreb in spremljal očeta k večnemu počitku.

V Gorici je umrl 82 let stari poštni upokojenec g. Ivan Žvanut. Med goriškimi Slovenci je bil zelo poznan.

Na Oslavju pri Pevmi je umrl daleč okrog znani 84 letni posestnik g. Josip Klanjšček. Bil je vedno zelo narodno zaveden in delaven tudi v javnem življenju. Globoko veren je umrl lepo spravljen z Bogom. Pogreb je bil v nedeljo 18. februarja. Kljub neprestanemu dežju ga je ogromna množica spremljala na zadnji poti.

V Gorici je umrl 35 let stari g. Emil Budin, eden izmed bratov znane tiskarske družine Budin-Špacapan.

V Rubijah pri Gorici je umrl posestnik g. Anton Devetak.

Naj v miru počivajo!

Slovenski duhovniški naraščaj v tržaški škofiji

Dozdaj so tržaški bogoslovci študirali v bogoslovju v Gorici. Letos pa je postavila tržaška škofija svoje lastno bogoslovje. Mogočna stavba stoji na griču Sv. Vida, ki se dviga za gričem Sv. Justa skoraj sredi mesta. Je to isto poslopje, v katerem so slovenske šolske sestre še pred prvo svetovno vojsko ustanovile slovensko gospodinjsko šolo. Vendar pozneje stvar ni uspevala in slovenske sestre so hiše zapustile. Med zadnjo, svetovno vojno je bila stavba od bombnih napadov zelo poškodovana. Zdaj so jo popolnoma prezidali. Stavba ustreza vsem novodobnim zahtevam lepo urejenega semenišča. V tem semenišču so zdaj trije slovenski bogoslovci in štirje slovenski srednješolci. En tržaški slovenski bogoslovec študira v Rimu, kjer je gojenec znanega zavoda Germanika. To je nedvomno premalo duhovniškega naraščaja, da bi se moglo zadostiti potrebam dušnega pastirstva med Slovenci tržaškega ozemlja v bodočnosti.

—o—

Podpirajmo slovenstvo na slovenski zemlji!

Cleveland, O. — Trst in Gorica sta mesti, o katerih se danes veliko piše in o katerih slovenstvu svet dvomi ali pa ga celo zanikuje. Med tem, ko leži Trst na robu slovenske zemlje, tu mislim na mesto samo — okolica in predmestja so tako čisto slovenska —, je z njo prirodno povezan, dočim z italijanskim narodnim ozemljem sploh nima neposredne zveze, leži Gorica sredi čisto slovenskega ozemlja. Trst je po svojem postanku staro romansko mesto, toda mirno lahko rečemo, da je nad 60% njegovega prebivalstva slovenske krvi, čeprav se danes k slovenstvu ne priznava več. Gorica je pa slovenska od vsega početka sem. V kolikor je v njej Italijanov, so samo priseljenci.

Slovenstvo v teh dveh mestih je živo, o tem nam pričajo razne prireditve kulturnega, političnega kot tudi verskega značaja, o tem nam pričajo slovenski časopisi, ki tam izhajajo. Najboljši dokaz za to pa je trdovratnost, s katero branijo Slovenci svoje naravne narodne pravice.

Slovenci ob jadranski obali so dosti pretrpeli. Od leta 1918 je fašizem pregnal slovenski jezik iz javnega življena, zaprl slovenske šole in domove, se polastil gospodarskih in kulturnih ustanov, ki so jih primorski Slovenci zgradili v času Avstrije. Ko so bili Slovenci v Jugoslaviji preganjani od komunistov, so se morali tržaški oziroma primorski Slovenci boriti na dve strani, proti komunistom in proti fašistom. Ta borba še traja. Primorski Slovenec se ne straši, on ljubi svojo zemljo, ljubi svoj rojstni kraj, svojo domačijo, svoje vinograde in sadovnjake. Njegovi voditelji stoje trdno ob njem, vztrajajo tudi v trpljenju.

Bodočnost in upanje vsakega naroda je njegova mladina. Primorski Slovenci bi radi svojim otrokom preskrbeli slovenske šole in vzgojne zavode, hočejo, da bo njihova mladina zdrava telesno in duševno. Slovenski otroci naj vživajo slovensko in katoliško vzgojo. Dolžnost vseh zavednih Slovencev je, da svojim rojakom na Primorskem pri tem njihovem n a č r t u pomagamo. Podprimo rojake na slovenski zemlji, da jo bodo mogli ohraniti slovensko tudi svojim potomcem.

Zavezniška vojaška uprava na Svobodnem tržaškem ozemlju je dovolila slovensko šolstvo, ni pa dala na razpolago dovolj sredstev. Slovenski dijak na Tržaškem je navezan sam nase, med tem ko prejema italijanski vsemogoče podpore.

Slovenci in Slovenke! Odprimo srca za slovenskega dijaka, za slovenski naraščaj, to je klic katoliških voditeljev Slovencev na Tržaškem. Ohranimo Trst in tržaško ozemlje še nadalje slovenstvu. Upam, da ste čitali pred nekaj tedni ravno v tem listu poziv za ta plemeniti namen. Prispevke ali darove lahko pošiljate ali oddaste na The North American Bank Co., 6131 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

In ravno za ta namen, da se slovenski narod ohrani in obdrži na svojih tleh, pobiramo tudi prispevke za Slovensko katoliško sirotišče sv. Družine v Gorici. Za zadnjo pošiljatev se nam Mons. Andrej Pavlica, ravnatelj in vodja tega zavoda iz srca zahvaljuje ter nam ponovno piše o potrebi tega zavoda. Pismo se glasi: Velecenjeni dobrotniki! Danes smo s hvaležnostjo prejeli poslani dar $75.00 t. j. 46,500 lir. Vsem se srčno zahvaljujem. Potrudili ste se za dobro stvar. Zagotovljam Vam hvaležnost in molitev naših otrok, čč. sester in sploh našega zavoda. Zahvaljujem se vam prav posebno, da ste v časopisu Ameriška Domovina objavili mojo prošnjo ali okrožnico, da so tako tudi drugi izvedeli o naših potrebah na Goriškem po vojski in po razdejanju, katero je povzročil fašizem, ko je leta 1930 popolnoma zatrl naš zavod. Škoda, ki sta jo povzročila fašizem in vojska našemu zavodu, znaša več milijonov. Ko so zavezniki prišli v Gorico in je bil izvoljen prefekt (PACE) smo se takoj obrnili k njemu in zaveznikom ter jih prosili, naj bi vsaj nekoliko popravili naš zavod, kar se je tudi zgodilo, tako da smo mogli spet v malem začeti z zavodom Zahvalujem se vsem cenj. odbornikom Zveze društev Najsv. Imena, ki so Vaš predlog za $50.00 takoj odobrili. Istotako srčna hvala in pozdrav drugim našem rojakom v Ameriki, ki so se nas spomnili. To so Mr. Matija Flajnik, Josip Goršič in drugi.

Vsem našim dobrotnikom prav iskren pozdrav, tudi od strani odbornikov" Slov. sirotišča" v Gorici. Bog vsem stotero povrni in jih pripelji iz daljne Amerike srečne, zdrave in zadovoljne spet v milo našo domovino, ki je v zadnjem času vsled vojske in drugih sovražnosti veliko trpela. Bag Vas živi in ohrani.

Na Vas še nadalje upajoči Mons. Dr. Andrej Pavlica
profesor bogoslovja in
vodja zavoda.

Vidite dragi čitatelji, kako se iskreno zahvalujejo Mons. Andrej Pavlica za to malenkostno pomoč slovenski sirotišnici. Iz njegovega pisma lahko sklepamo, da je ta zavod v pravih slovenskih rokah in da je to slovenska-katoliška ustanova. Za to je pa naša sveta dolžnost, da mu mi kot Slovenci po svojih močeh pomagamo, da se vsaj nekoliko nadomesti, kar je uničil iz zatrl fašižem in zadnja svetovna vojna. Vsak mali dar je dobro došel in s hvaležnjostjo sprejet. Pomagajmo slovenskemu narodu do obstanka tam na slovenski grudi.

Darila za Slovensko sirotišnico v Gorici še nadalje sprejema ter jih pošilja na naslov Mons. Dr. Andrej Pavlice v Gorico.

Lawrence Bandi
6727 Edna Ave.
Cleveland 3. Ohio.

—o—

— Stiska za časopisni papir na svetovnem trgu. Predstavnik Združenja proizvajalcev časopisnega papirja v Kanadi je izjavil, da se bodo letos še nadalje zmanjšale rezerve časopisnega papirja v svetu in bo verjetno prišlo do občutnega pomanjkanja, zlasti če bo potrošnja v Združenih državah Amerike nadalje naraščaja. — Ameriške Združene države potrošijo danes 60% časopisnega papirja, ki prihaja na svetovni trg.

V starih, davnih časih

V tistih časih, ko se še ni reklo: vsi za enega, ampak je vsak lahko spravil, kar je pridelal, smo imeli fantički na Meniši, kakor menda povsod drugod, največjo skrb, da bomo pospravili koline, domače in ki smo jih dobili od ujne in strine. To je bilo okrog Božiča. Ni bilo polnočnice, da nas ne bi doma čakale klobase. Drugo jutro godlja in bržoli, v nedeljo nekaj mesenih klobasic, kar jih ni bilo odrajtanih za v dimnik. Poleg jaslic, zatem tepežkanje, sankanje in drugo zimsko veselje, je bilo največje veselje na peči, kjer je vedno stala skleda s hruškovo ali češpljevo vodo, zrezana posušena jabolka, ki smo jim pri nas rekli škundri. Kakor so danes zabave v kinih in drugod, ni bilo nič v primeri zimskih večerov na kmetih, kadar smo dobili starega strica ali teto, da sta nam pripovedovala dogodbice, malokdaj resnične, pa vendar tako zanimive, da smo kar viseli na ustih pripovedovalca, da ne bi kaj preslišali.

Na Slovenskem je bila navada, da so se pozimi v premožnejših hišah zbirala ob delovnikih zvečer dekleta iz vse vasi in predle. Do polnoči je trajala preja. In kakor izvohajo čebelice in prilete tje, kjer je dosti cvetlic, tako so tudi vaški fantje izvohali, kje da predejo in so šli v vas, ali kakor so rekli: šli so na prejo. S seboj so tudi vedno pripeljali koga, ki je znal piskati na klarinet ali poznal kakšno drugo godalo.

Vsak fant se je vsedel k svoji, ki mu je tičala v očeh in v srcu. Na uho je vsak svoji pihal in se ji sladkal, da res ne vemo, če so kaj prida predle, ali samo poslušale poklone svojih izvoljenih. Godec je igral in enkrat je eden zaplesal s svojo sosedo, drugič drugi.

Na zakurjeni peči je prežala mladež, ki je hrustala suhe hruške in pasla oči na fantih in dekletih. Občinstvu ne peči ni šlo v glavo, zakaj se oni spodaj v sobi mešajo v pare, namesto da bi se igrali fantje med seboj, dekleta pa med seboj. To potrebo so spoznali pozneje.

O polnoči je bilo preje konec in predice in fantje so se razšli. Fantje odnašajo dekletom preslice, vsak svoji, ki jo ima najrajši. Preden pride pust so zložili nekaj denarja, fantje in dekleta. Razume se, da so dala dekleta manj in za denar so si kupili sodček laškega vina. Ob tistem so se v pondeljek večer pred pustom veselili, pili, jedli in plesali. Takrat so rekli, da so prejo razdrli.

Tako je bilo na Slovenskem pred 500 leti, in še pozneje, kakor je pisal Valvazor. V nekaterih krajih, menda v hribih, se je ta šega morda še danes ohranila, večina so pa prejo slovenske vasi že davno opustile in zimske večere se mladina zdaj ukvarja z igrami in drugimi prireditvami v društvenih in prosvetnih domovih. Samo naše peči v kotih so menda še ostale, kakor so bile nekdaj.

Nekdaj so imeli kmečki fantje mnogo zabave na pustni torek. Ko sem bil kakih šest let star sem opazoval v žirovnici fante, med temi nekatere že kar priletne, kakšne burke so ugajali po vasi. V jarem so vklenili par konj, dva fanta sta se našemila v ženske obleke in jezdila konje tako, da sta se držala konjem za repe.

Iz Stefacovega kota se je prizibala ogromna pošast: napol kamela, napol konj, napol slon. Imela je nekakšno glavo, vsem živalim na svetu podobno in zadej rep, s katerim je kot zastavo otepala okrog. Vse njeno telo je bilo odeto v velik koc in če ne bi izpod njega gledalo nekaj parov moških škornjev, bi se otroci v strahu in trepetu skrili pod postelje.

Za neki pust so si meniševski gospodarji zmislili veliko zabavo. Kakih štirideset se jih je domenilo, da bodo organizirali simfonični orkester. Po dolgi in hudi debati pri Bonaču so dali orkestru ime: Tepka. Od mize je teklo, ko so se zedinili na imenu in so si po treh litrih vina izbrali tudi kapelmajstra: stari Grmek je bil najbolj imeniten kandidat, ker je bil že trikrat v Braziliji, torej ve, kako se svet vrti.

Vsak je dal nekaj kronc in Bonačev Ludvik, ki je znal nemško, saj je vodil pošto pri nas, je naročil iz Dunaja godala, ki so bila popolnoma taka kot so druga godala, le da so bila iz papirja. Kaj zato, saj na pustni torek, ko bo "Tepka" prvič nastopila, gotovo ne bo dežja.

In je res nastopil orkester na pustni torek. Enkrat je šel gor in dol po vasi, ko so začeli inštrumenti popuščati. Bombardon, na katerega je trobil Čopčev France, je prvi odnehal, ker je France spuščal preveč sline v godalo. Ni kazalo drugače, da je žejni kapelmajster Grmek žejni orkester speljal k Bonaču. Tam je potem vsak zaganjal sapo v svoj inštrument in Bonačeva mama so potem nosili en teden obvezano glavo od strašnega glavobola. Orkester se je še isti večer razpustil, vaški otročaji so še v postu tulili v godala, a zadnjo besedo je imela Blažonova Mica, ki je povedala o orkestru samo nekaj krepkih besed: "Da se jim le če, norcem!"

Na pepelnično sredo so vlekli fantje ploh, v počast tistim dekletom, ki so bila že v letih, pa se jih ni nihče usmilil predpustom. Tudi slamnatega možica so kateri naslonili ob hišo, da si osramočeno dekle dolgo ni upalo izpod strehe.

Mlajši rod se je začel pa počasi pripravljati za velike dogodke o veliki noči. Treba bo pripraviti butare in si zbrati kapital za pirhe in pomaranče. O tem se bomo pa prihodnjič kaj pomenili.

SIMONČIČ MAKS

Galicija

SPOMINI PADLEGA VOJAKA

Gneča postaja večja in večja in vedno hitreje padajo ljudje okoli mene. Nekateri za hip in že so zopet na nogah in dirjajo naprej, dirjajo s spačenimi, s krvjo zalitimi obrazi in zopet padajo trdo in leseno kakor hlodi.

Vidim Miniussija, ko drvi mimo mene s široko razprtimi, prestrašenimi očmi. Obraz mu je ves poten in brazgotina v obrazu mu žari, kakor pravkar vsekana rana. V prihodnjem trenutku se že zavrti kakor plesalec in pade pred mene. Hočem ga dvigniti, a nov val me zgrabi in nese naprej.

Oni, ki so bili v sprednjih vrstah so se že spopadli s sovražnikom in tudi mi smo že skoro pred njimi.

Vidim njih rjavozelene obleke, katere se kakor v klobčiču motajo in družijo z umazanosivimi naših tovarišev.

Vse ozračje je napolnjeno z osladnotrpkim vonjen izpuhtevajoče sveže krvi. Pred očmi mi migota in pleše, da skoraj ne ločim ljudi pred seboj. A vse to samo trenutek in že se tudi sam sučem v onem vrtincu hropečih in borečih se ljudi, sujem in bijem, in v glavi mi je tako čudno jasno, kot še nikdar. Vid mi je kakor podesetorjen. Trudim se gledati samo pred sebe, a mi ni mogoče. Vidim nekatere, ki sujejo kakor znoreli v te žive kepe mesa; bijejo po svojih tovariših in po sovražniku kar vsevprek, kot da so slepi.

Tik pred seboj zagledam nekoga naših, ki vrže puško na tla in se pri tem smeje, smeje tako grozno in obupno, da se nehote poženem naprej, samo da uidem temu strašnemu smehu. Nekje poleg mene nekaj zahrešči, kakor če razcepiš staro, trhlo desko in nekaj gorkega mi sikne v obraz. A brizati se nimam časa. Nič se ustavljati, nič premišljevati! Le vedno naprej, samo naprej! . .

Vrvež pred nami polagoma pojenjuje. Vse se je prevalilo nekam na levo. Zopet je slišati posamezne strele; tu pa tam še za hip vzvalovi in žaječi planjava, a vedno redkeje, vedno slabeje.

*

Počasi se oddihavamo. Trudni smo.

Zagledam našega nadporočnika, kako maha z rokama in nekaj kriči, a ne morem razumeti kaj.

Mimo mene ženejo nekaj ruskih ujetnikov. Visoke, krepke postave. Vsevprek govorijo in se skušajo sporazumeti z našimi, kot da so si že stari znanci. Ponujajo jim kruh in prepečenec, katerega imajo precej s seboj.

"In to naj bi bili sovražniki?" se oglasi v tem hipu za menoj četovodja Kovač in me s svojo veliko, težko roko potreplja po ramenih. Obraz ima ves umazan od krvi in blata, tako da ga skoro nisem spoznal.

"Ali si ranjen?" ga vprašam.

"Jaz? Ne! Pač pa tile tukaj." Pokaže kupe nastlanih teles, razbitih in krvavih, ter odkoraka proti obrobku gozda, kjer se zbira polk.

Od naše stotnije jih je obležalo sedem in dvajset. Od našega voda samo Miniussi.

"Toliko, kot je številka regimenta," pravi Česnik in si z mokrimi cunjami obklada glavo. Udarec s puškimi kopitom mu je posnel nekaj kože z lasmi vred. "Nič posebnega sicer, skeli me pa vseeno in po buči mi brni, kot bi ropotala mlinska kolesa."

Široko se zasmeje, da jo je tako dobro odnesel in pristavi:

"Ampak hitro smo jih namazali, kaj?"

"Se ti takoj vidi, da si danes prvič ovohal smodnik, ko se ti zdi že takale praska nekaj posebnega," se repenči Žgur. "Toda to ni vse skupaj nič. Počakaj, da prideš kdaj v pravo godljo, potem boš šele lahko govoričil. Seveda je vprašanje, če ti bo potem sploh še ostalo časa za govorjenje."

"Vprašanje? Seveda je vprašanje; a zato še bitke ni treba. Ena krogla, ki prileti od bogsigavedi katere strani, zadostuje. Še strela mogoče ne slišiš, pa je že po tebi. Sploh pa velja to prav tako zate kot zame in ko za vse druge."

Poslušam jih in sam ne vem, zakaj se mi zde taka in enaka prerekanja vedno smešna, da ne rečem naravnost nespametna. Mogoče zato, ker je vse to, kar si tako pripovedujejo z nekakšnim posebnim poudarkom, vendarle sama laž. Prav to je namreč čudovito v vojni, da skoro nihče, kar nas je tu, sploh noče resno misliti na smrt. Vidimo sicer tovariše, ki so bili še pred nekaj trenutki živi, ležati zdaj mrtve pred nami, a vendar ne verujemo, da bomo že v naslednjem trenutku ležali tudi mi tako negibni in brez življenja. Ranjeni? . . . Da!—Mrtvi! . . . Ne! Življenje, ki polje v naši notranjosti, ne dopušča takih misli. Marsikdo sicer trdi, ko pride iz ognja, da je trdno uverjen, da prihodnjič ne odnese več svoje kože, a vse to so same besede; prazen zvok in nič drugega.

* * *

So ljudje, katerih osebnost se je povsem tesno spojila z njih poklicem, ali narobe; poklic se je spojil z njihovo osebnostjo v tako nerazdružljivo celoto, da si ni mogoče misliti enega brez drugega. Kamorkoli postaviš takega človeka, vedno ti ostane to, kar je v resnici. Spremeniti ga ne more niti obleka, niti kaka druga stvar. On je, kar je in ostane to vse svoje življenje.

Prav v tem hipu gledam Strgulca, ki prihaja ves sključen in spehan z bojišča, kjer je pomagal odnašati ranjence.

Ta je že eden izmed onih, ki ne spadajo sem. V tem ozračju, prepojenim z dimom in vonjem krvi, zanj ni pravega prostora. Tudi za nas ne, zanj pa še najmanj. V duhu ga vidim, kako upognjen in ves prepoten orje na njivi, kako stopa okoli hiše z dolgima, v kolenih sključenima nogama, kako kleči zvečer v krogu svoje družine in moli rožni venec. — Da, to je on. A tukaj? Res da so ga oblekli v te sive cunje, mu dali puško v roko, a vseeno ni vojak. Opravlja sicer svoje dolžnosti kakor drugi, mogoče še natančneje, a vendar ni vojak. In čim pozorneje ga gledam, bolj sem uverjen, da imam prav. Resnično; Strgulc ni vojak. Vojak mora biti drugačen. Ne vem sicer, kje tiči tista razlika, a čeprav ne vem, zato vendar vse to ni manj resnično.

Make This Your Buy Word For VITAMINS

ONE-A-DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules are—

1—POTENT—each capsule contains the daily basic needs of the five vitamins whose requirements have been established as essential to human nutrition.

2—CONVENIENT—take just one capsule today and you can forget about vitamin supplements until tomorrow.

3—ECONOMICAL—a single capsule each day is all you take and all you pay for.

4—GUARANTEED—take one One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule each day for sixty days. Your money back if you are not satisfied.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

EDINA, SAMO MOŠKA, NEPRISTRANSKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 1. januarja, 1939. Inkorporirana 13. marca, 1939 v državi Ohio.

Glavni sedež: BARBERTON, OHIO

ENA NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, ŠPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave
Pristop od 16. do 65. leta.
Za 25 centov mesečnega asesmenta, plačuje dobrostoječem članu do $100 pogrebnih stroškov.
Vsak Slovenec bi moral biti član te nove nepristranske organizacije.

GLAVNI ODBOR:
Častni predsednik: FRED UDOVICH, 183—22nd St., Barberton, O.
Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21491 Nauman Ave., Euclid, Ohio
Prvi podpredsednik: FRANK J. MACEROL, 1172 Norwood Rd., Cleveland 3, Ohio.
Drugi podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland, O.
Tajnik: VINCENT H. LAUTER, 1012 Wooster Rd., West Barberton, O.
Blagajnik: JOSEPH SHEGA, 207—23rd St. NW., Barberton, Ohio.
Zapisnikar: JOŽE GRDINA, 6113 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik in prvi nadzornik: CHARLES BENEVOL, 19502 Muskoka Ave., Cleveland 19, Ohio.
Drugi nadzornik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174 St., Cleveland 19, Ohio.
Tretji nadzornik: ANTHONY KRAMPEL, 1003 E. 66. Pl., Cleveland, O. land 10, Ohio.

FINANČNI ODBOR:
Predsednik in prvi odbornik: JOHN GOTTLIEB, 1845 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.
Drugi odbornik: JOSEPH PIŠKUR, 133 Smithsonian St., Girard, Ohio.
Tretji odbornik: DAMIJAN TOMAŽIN, 973 E. 74. St., Cleveland, Ohio.
Direktor atletike: JOSEPH E. LUKZ, RFD 1, Box 432, Niles, Ohio.
Uradno glasilo "Ameriška Domovina," 6117 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio.
Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske Moške Zveze 1012 Wooster Rd., West Barberton, Ohio.

M. ŠKERBEC:

SV. GREGOR v krvavi zarji

(Nadaljevanje)

V bližnjem Mokrcu pa so imeli svoje "logarje," vlado, komando in sodišče. Vsaki dan so vlačili svoje žrtve preko Sv. Gregorja tja, le redki so se vračali nemi in prestrašeni nazaj! Okrog komunističnih "logarjev" pa se je vedno bolj večalo število grobov!

Dan za dnem so prihajali v hiše komunistični kurirji in naročali:

"Pripravi zajtrk — kosilo — večerjo — za pet, deset vojakov, ki bodo hodili tu mimo. Glej, da ne bodo lačni, jed mora biti dobro skuhana in dobro zabeljena. Dokler boš imel jesti ti, bodo jedli tudi vojaki, vojska je prva."

Komunistični mitingi

Bilo je neke nedelje v pozni spomladi. Gregorci prihajajo v župno cerkev tudi popoldan ob nedeljah ob 2. uri k večernicam. Cerkev je navadno skoro tako polna ob tej priliki kot zjutraj pri maši.

Ko pa stopijo ljudje po večernicah iz cerkve, so partizani obkolili vse in niso nikogar pustili domov. Vsem so ukazali, da morajo iti na miting, ki se vrši na vrtu Oblakove gostilne. V strahu ni upal nihče kaj ugovarjati in so vsi odšli tja.

Pričeli so se dolgi govori, sama komunistična propaganda. Govorniki so hvalili Rusijo, kako sijajno je vse tam urejeno, vse delo se vrši le s stroji, vse dela le po 6 ur na dan, tudi kmetje, kmalu pa bo tam tak napredek, da bo trajal delavni dan za vse le po štiri ure!

Ljudje so ploskali tem bedarijam iz strahu pred komunisti, ki so oboroženi stali med poslušalci in nadzirali njih obnašenje.

Nastopilo je več govornikov, miting se je zavlekel, ženske so pričele prositi, da jih puste domov, da bodo mogle skuhati večerjo in oskrbeti živino, toda niso jih pustili, dokler ni bilo konec govorov.

Take mitinge so ob delavnikih prirejali tudi domači komunisti za časa, ko je spadal Sv. Gregor pod "osvobojeno ozemlje." Vaški terenci so se sicer ob teh prilikah držali bolj kje v ozadju, govorila pa sta največ zločinca Centa in Bavdek. Saj noben izmed teh ni znal kaj prida povedati, več kot polovico Centovega govora so bile same grožnje in kletvine: italijanske, madžarske, srbske, nemške in kranjsko hudičevanje, vse se je vršilo, kakor da bi hudič bruhal iz sebe to umazanarijo! Grožnje pa so se vse strnile v eno:

"Mi bomo pobili vse kapitaliste, potem bomo pa delili, da bomo imeli vsi enako!"

Dan groze pri Sv. Gregorju.

Italijanski vojski so postali komunisti že prenadležni. Tu in tam so si upali od daleč celo streljati na italijansko vojaštvo. Za to je sklenila italijanska komanda, da priredi bojni pohod proti partizanom. Seveda so komunisti po svojih zaupnikih med Italijani za vse to zvedeli.

Bilo je na petek 24 julija 1942, vroč poletni dan. Iz Velikih Lašč je prišlo poročilo, da bodo priredili Italijani splošen pogon za partizani. Že dopoldan so marširali partizanski oddelki skozi Sv. Gregor, iz velikolaške strani so bežali proti Sodražici v Veliko goro. Težko obložene vozove so vozili s konji za njimi.

Dobro so vedeli, da še ni kake nevarnosti in so se zopet krepčali pri Oblaku na račun "osvoboditve naroda." Okrog poldne so odšli, ostal pa je mal oddelek pri Sv. Gregorju in ti so izjavili:

"Ker Slemenci nočete sodelovati z nami, bomo mi napadli od tu Italijane, potem se bomo pa pravilno umaknili."

Ljudje so jih prosili:

"Ali ne veste, da Italijani vse požgo in postrele vse moške tam, kjer so napadeni! Nikar jih ne izzivajte, vse ostale žrtve bodo nedolžne in osvoboditvi nič koristne.

"Žrtve morajo biti," so se komunisti satansko smejali! "Pa pojdite z nami!"

Bilo je okrog dveh popoldan, ko so Gregorci zagledali v daljavi oblake prahu. Laška vojska je prihajala! Toda korakali so, kakor da bi šli na vaje ali na sprehod v vrstah. Na čelu je ropotal en tank, za njim pa poveljnik ekspedicije na motornem kolesu, na to pa nepregledna vrsta vojakov z motornimi vozovi, teškimi strojnicami in obloženimi mulami.

Kake 2 streljaja pred vasjo so se ustavili v malem kraju Andol in izpraševali ljudi, če so partizani pri Sv. Gregorju. Ker so dobili odgovor, da so vsi partizani bežali naprej proti Veliki Gori, so naivni polentariji mirno nadaljevali nezavarovani svojo pot. Ko pa privozi tank do pokopališča pod župniščem in za njim laški poveljnik, so za šolskim vrtom v grmovju skriti partizani oddali par strelov na Italijane, na to so pa seveda zbežali, kolikor so jih nesle noge.

Italijanski poveljnik je od strahu treščil z motorjem v jarek.

Nastalo je strahovito streljane! Prestrašeni Savojci so streljali kar v slepo, dasi niso videli nikogar! Tank je drvel proti vrhu in obstreljeval župnišče, šolo in prosvetni dom. Ko pa je prispel na vrh, je videl, da je ves prostor prazen. Tu se je tank zaobrnil in pričel brizgati nafto in ogenj v ponosni prosvetni dom, ki je pričel goreti.

Prihitela je italijanska patrola, pobirala moške od hiše do hiše in vse tirala k lipi pred župno cerkvijo.

(Dalje prihodnjič)

—o—

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Slabo prijateljstvo! — Obdana od svojih tovarišic se mala goska v ospredju, ki je primrznila na led, ne počuti posebno dobro. Njene tovarišice pa tudi ne kažejo nobenega pravega sočutja nad njeno težko usodo.

MALI OGLASI

Kupim hišo

Kupim hišo za 2 družini, 10 sob; v okolici Grovewood Ave. Če želite prodati, pokličite—LI 1-4620. —(59)

Moški dobijo delo

STROJNIKI

Če ste zainteresirani v dobre delavske pogoje in v visoko plačo od kosa, se ustavite pri plao od kosa, se ustavite pri nas.

Imamo takoj prostor za sledeča dela:

DRILL PRESSES

MILLING MACHINES

TURRET LATHES

Employment urad od pondeljka do sobote vsak dan odprt od 8 a.m. do 4:30 p.m.

The White Motor Company

858 East 79th St.

(60)

MOLDERS
BENCH & FLOOR
Alloy Steel Foundry
Zglasite se pri Martin Dono
PIONEER ALLOY PRODUCTS CO.
16601 Euclid Ave. (61)

Assemblers

Prvovrstni v prenovljenju strojnega orodja; dobrodošli tudi "assemblers' help," ki imajo priliko izpopolniti si svoje znanje v naši fini novi tovarni prenavljanja strojev. Prav tako tudi LATHE planer ali horizontal boring mill pomočniki s tovarniškim znanjem. Izvrstni delovni pogoji. Dnevno delo. 58 ur tedensko. Zglasite se pri nas v Rebuilding Division.

The Motch & Merryweather Machinery Co.
1350 E. 222 St.
KE 1-6300 Euclid, O.
(59)

MALI OGLASI

Iščejo stanovanje

Mati in hči iščeta 3 ali 4 sobe v bližini E. 55 in Superior Ave. Pokličite po 5:30 uri EX 1-2846. (59)

Lepotilni salon naprodaj

Naprodaj je lepotilni salon v slovenski naselbini, 6120 St. Clair Ave. Za nadaljna pojasnila se zglasite na gornjem naslovu, ali pa telefonirajte: EX 1-7444. (60)

Iščejo stanovanje

Zakonski par s pet let starim otrokom želi dobiti 4 ali 5 neopremljenih sob. Niso izbirčni. Kdor ima za oddati, naj pokliče HE 1-2172. (60)

Papirar!

Kdor želi papirati, naj se zglasi na naslovu
John Petchauer
6615 Bonna Ave.
—(57)

PRESTAVE

iz slovenskega, hrvatskega, nemškega in italijanskega jezika na angleško ali obratno iz angleškega v katerega teh jezikov, izvrši
Dr. Ivo Cerne
1058 E. 62nd Street
Cleveland 3, Ohio
Dogovorno po ugodni ceni. Pošljite listine na gornji naslov ali pa na Ameriško Domovino, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

KADAR NAMERAVATE
KUPITI ALI PRODATI
HIŠO, ZEMLJIŠČE, TRGOVINO,
pokličite za zanesljivo in točno postrežbo
JOHN ROŽANCA
LAKELAND REALTY CO.
15604 Waterloo Rd.
KE 1-6681

Moški dobijo delo

TOOL GRINDER
TOOL MAKERS
DIE MAKERS
TOOL ROOM MACHINE OPERATORS
SHEET METAL LAYOUT MEN
SHEET METAL HELPERS
ARC WELDER
PUNCH PRESS HELPERS
OXGRAPH OPERATOR
EXTERNAL & INTERNAL GRINDERS
LATHE LO-SWING OPERATORS
DRILL PRESSES
Small single spindle

IZVEŽBANOST POTREBNA
DOBRA PLAČA OD URE
IN VEČ DRUGIH PODPOR

Morajo biti pripravljeni delati vsak šift; prinesite s seboj svoj državljanski papir. Employment urad odprt vsak dan od 8 A.M. do 4:30 P.M.; ob torkih in četrtkih tudi od 6:30 do 9 zvečer; ob sobotah od 9 A.M. do poldne.

THE OLIVER CORP.
19300 Euclid Ave.
KE 1-0300
(59)

SHEET METAL WORKERS
For Industrial Sheet Metal
Obrambno delo
50 ur na teden
Plača od ure
Vprašajte za Mr. Kassor
THE FOUNDRY EQUIPMENT CO.
1831 Columbus Rd.
(Med W. 25 St. Market in staro Erie R.R. postajo)
(57)

Cold Header Man

za Waterbury double stroke solid die cold headers
Dnevno delo in bonus
Stalno delo, dobra plača
Delo podnevi ali ponoči
THE AMERICAN SCREW PRODUCTS CO.
2470 E. 93 St.
(60)

ZA POMOČ V LIVARNI
Delo dobi moški, da bi pomagal foremanu v livarni. Mora imeti znanje v livarni in pri vzorcih. Vprašajte za Martin Dono v
PIONEER ALLOY PRODUCTS CO.
16601 Euclid Ave. (59)

CADILLAC
Motor Car Division
General Motors Corp.
Cleveland
Tank Plant
6200 Riverside Drive
Cleveland 11, Ohio

MACHINE REPAIR MACHINISTS
TOOL ROOM MACHINISTS
6 dni na teden
PLAČA OD URE
Employment urad odprt od pondeljka do petka od 8 A.M. do 9 P.M.
Prinesite dokaz o državljanstvu (57)

Charles Dickens:

Velika pričakovanja

Estella se je zasmejala, pogledala na čevelj v roki in se spet zasmejala, pogledala mene in šolen odložila. Še je ravnala z menoj kakor z otrokom, hkrati pa me zapeljivo pogledovala.

Sedeli smo v zaspani sobi med starimi vplivi, ki se name imeli tolikšno moč, in o Estelli sem izvedel, da se je pravkar vrnila iz Francije in je zdaj namenjena v London. Bila je ošabna in svojeglava kako nekdaj, a je znala te lastnosti tako podvreči svoji lepoti, da ju je bilo nemogoče ločiti od njene lepote in njene narave — vsaj meni se je tako zdelo. Prav gotovo pa je bilo nemogoče Estello odtrgati od vsega tistega nesrečnega hlepenja po denarju in po plemenitosti, ki sta tako strašno begala moje otroške dni —od vseh neurejenih stremljenj, ki sem se zaradi njih prvič jel sramovati doma in Joeta— od prividov, ki so mi prinašali njen obraz v zareči ogenj, v iskre železa na nakovalu, ga iz temne noči porivali na leseno okno kovačnice in spet naglo odmikali. Skratka, bilo mi je nemogoče, da bi njo ločil od srčike svojega lastnega življenja, bodi v preteklosti ali zdanjosti.

Dogovorili smo se, da ves dan ostanem tukaj in se zvečer vrnem v gostilno, jutri pa v London. Nekaj časa smo se še menili, potem pa naju je Miss Havisham poslala na vrt, naj se malo sprehodiva. Ko sva skupaj prišla na vrt, mi je Estella rekla, naj jo nekoliko vodim naokoli kakor nekdanje čase.

Na vrt sva stopila skozi vrata, skozi katera sem se splazil tisti dan, ko sem srečal bledega gospodiča, zdaj Herberta. Jaz sem drhtel od radosti in oboževal celo rob njene obleke, ona pa je bila čisto hladna in prav gotovo ni oboževala roba moje obleke. Ko sva bila že pri bojišču, se je ustavila in rekla:

"Morala sem biti pravcata mala pošast, da sem se tisti dan skrila in gledala vajino borbo, a sem jo le in je bila zelo vesela."

"Saj ste mi tudi dala prelepo nagrado."

"Res?" je odgovorila kar tako tjavdan, kakor da ni vredno spomina. "Samo tega se spominjam, da sem bila zelo jezna na vašega nasprotnika, ker nisem marala, da bi me nadlegoval s svojo druščino. "

"On in jaz sva zdaj velika prijatelja."

"Res? Če prav vem, zdaj berete z njegovim očetom, ne?"

"Da."

Nerad sem ji priznal, kajti zdelo se je kakor nekaj otroškega, ona pa je z menoj že zdaj ravnala dosti po otroško.

"Odkar seje spremenila vaša sreča in vaša bodočnost, ste tudi svoje tovariše premenili," je rekla Estella.

"Naravno," sem odgovoril.

"In potrebno," je dostavila nekam oholo. "Kar je bilo za vas dobra družba nekoč, bi bilo zelo neprimerno danes."

Moja vest je dvomila, ima li še kako rahlo nagnjenje, da obiščem Joeta; pa če jo je morda le imela, ga je ta pripomba pognala v beg.

"Niste v tistih časih še nič mislili, da vas čaka velika sreča?" je rekla Estella in z roko rahlo zamahnila proti kraju, kjer je bila borba.

"Niti v sanjah ne."

Močno sem čutil nasprotje med narejeno popolnostjo in vzvišenostjo, s kakršno je hodila ob moji strani, ter med neizkušenostjo in vdanostjo, s kakršno sem hodil jaz ob njeni. To bi me bilo še dosti huje bolelo, če bi ne bilo v meni zavesti, da je Estella prav zame določena in prihranjena.

Vrt je bil preveč prerasel, da bi se dalo po njem prijetno boditi, zato sva šla samo nekaj kratov gor in dol, potem pa stopila na dvorišče pivovarne. Natančno sem ji pokazal, odkod sem jo bil prvi dan videl hoditi po sodih, ona pa se je samo hladno in brezbrižno ozrla tja in rekla:: "Ali res?" Spomnil sem jo, skozi katera vrata mi je prinesla kruha in pijače, pa mi je samo dejala: "Ne spominjam se." "Se tudi tega ne spominjate, da ste me spravili v jok?" sem jo vprašal. "'Ne, je rekla, zmajala z glavo in pogledala okoli sebe. Ker se nobene reči ni spominjala in ji nič ni bilo mar, me je spet spravila v jok — v notranji jok, ki je od vseh najhujši.

"Vedeti morate," je rekla Estella in se ponižala do mene, kakor to rade delajo duhovite in lepe ženske, "da jaz nimam srca — če srce ima kaj opraviti s spominom."

Poslužil sem se navadnih fraz, češ, da si drznem o tej reči dvomiti. Da jaz to stvar vem bolje. Da tolikšna lepota ne more biti brez srca.

"O, seveda imam srce, ki se da zabosti ali prestreliti, o tem ni dvoma," je rekla Estella, "in če mi preneha biti, bo tudi mene konec. Pa saj me razumete, kaj hočem povedati. V tem srcu ni nič mehkega, nič — prijateljstva — nobenega čustva — ker so zgolj neumnosti."

Kaj je bilo tisto, kar mi je prišlo na misel, ko je mirno stala in me pozorno gledala? Nekaj, kar sem videl na Miss Havisham? Ne. Nekateri njeni pogledi in kretnje so res kazale nekaj, kar je spominjalo na Miss Havisham; nekaj takega pogosto opažaš na otrocih, ki so ločeni od drugega sveta dolgo skupaj živieli z odraslimi ter si poglede in kretnje nevede od njih pridobili. Ko bodo otroška leta minila, boš na njihovih obrazih opažal podobne mene, čeprav si obrazi niso nič podobni. Pa vendar nisem mogel reči, da bi na Estellinem videl kaj Miss Havisham podobnega. Še enkrat sem jo pogledal, ozrla se je vame, a podobnosti že ni več bilo.

Kaj torej je tisto?

"Govorim čisto resno," je rekla Estella, ne da bi ravno namrščila čelo, kajti bilo je gladko, pač pa ji je potemnel obraz. "Če bi naju imeli spraviti kaj bliže skupaj, je bolje, da to takoj verjamete. "Ne, ne!" —me je oblastno ustavila, ko sem odprl usta. "Nisem svoje nežnosti poklonila komu drugemu. Te reči namreč še nikoli imela nisem."

Bila sva že v pivovarni, ki je že tako dolgo niso rabili. Pokazala je na visoko galerijo, koder sem jo videl stopati tisti prvi dan, in mi rekla, da se se spominja, kako je od tam gledala name, ki sem grozno prestrašen stal spodaj. Ko sem z očmi sledil njeni beli roki, me je spet prešinila ista nejasna prikazen, ki ji nisem mogel blizu. Nehote sem se zdrznil, zato mi je roko položila na laket. Tisti trenutek je duh izginil.

Kaj neki to pomeni?

"Kaj pa vam je?" je vprašala Estella. "Ali vas je spet strah?"

"Moralo bi me biti strah, če bi verjel, kar ste pravkar povedali," sem ji odgovoril, da pogovor zasučem na druge reči.

"Potemtakem ne verjamete? Tudi prav, jaz sem vam svoje povedala. Miss Havisham vas bo kmalu pričakovala na vašem starem mestu. Stopiva še malo po vrtu naokoli, potem pa pojdeva gor. Nič ne marajte. Danes ne smete točiti solz moje krutosti, temveč bodite moj paž, da se lahko oprem na vašo ramo."

Lepa obleka se ji je vlekla po tleh. Zdaj pa jo je z eno roko prijela, z drugo pa se je rahlo naslanjala na mojo ramo. Šla sva po zanemarjenem vrtu še nekaj kratov, a zame je bil ves v cvetju. Če bi bil zeleni in rumeni plevel v razpokah obzidja najdragocenejše cvetje, bi mojemu spominu ne mogel biti ljubši.

(Dalje prihodnjič)

New Non-Crumbly Type...

PRIHRANITE NA ČASU IN DELU

Novi Climax Wallpaper Cleaner je lahak za rabo in čisti stenski papir kakor tudi prebarvan papir hitrejše in boljše. Nov "nedrobeči se" Climax je sedaj mehkejši in zelene barve. Vprašajte za novi zeleni Climax Wallpaper Cleaner pri svojem trgovcu.

Mayflower Milk

SLOVENSKA MLEKARNA

ŽELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

MAYFLOWER DAIRY

448 East 158th Street IVanhoe 1-5191

Člani slovenskega grocerijskega in mesarskega kluba v Collinwoodu

ŽELE VSEM SVOJIM ODJEMALCEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE TER SE PRIPOROČAJO ZA NAKLONJENOST

HOLMES AVE. MARKET—15638 Holmes Ave.
JOHN DOLENC—573 E. 140th St.
JOHN KAUSEK—19513 Kewanee Ave.
LEO KAUSEK—15708 Saranac Rd.
JOE KUHAR—383 E. 156th St.
KUHAR in VRANEZA—315 E. 156th St.
LOUIS OSWALD—17205 Grovewood Ave.
JOE PETRICH—26594 Lake Shore Blvd.
JOHN SKOF—1170 E. 174th St.
JOE SISKOVICH—15804 Waterloo Rd.
SOBER in MODIC—544 E. 152nd St.
FRANK TAUCHAR—485 E. 260th St.
MRS. ANNA TOMAZIC—16821 Grovewood Ave.
WALTER CLAUSEN—16226 Arcade Ave.
JOE METLIKA—Lake Shore Blvd., Eastlake, O.
LOUIS URBAS, JR.—17305 Grovewood Ave.
ANDREW VICIC—485 E. 260th St.
JOE JANES, 16016 Parkgrove Ave.

NEAKTIVNI ČLANI:

JOHN ASSEG—23550 Chardon Rd.
FRANK CEBUL—15638 Holmes Ave.
PAUL CLAPACS—R.F.D. No. 1, Chardon, O.
JOE JANZEVICH—19131 S. Lake Shore Blvd.
FRANK KASTELIC—19046 Shawnee Ave.
LUDWIG RADDELL—111 E. 196th St.
JOHN SIVEC—17931 Neff Rd.
LOUIS URBAS, SR.—23430 Chardon Rd.
JOE MODIC—315 E. 156th St.

Posebno naznanilo!

Tvrdka Kollander naznanja, da sprejema naročila za moko in standard pakete, katere razne firme v New Yorku pošiljajo preko Trsta, Reke, Ljubljane in Zagreba. Ako želite razveseliti in pomagati svojim dragim z kakim darom pač ni v sedanjih časih bolj primernega kot je

MOKA in HRANA

Iz cenikov, ki so vam na razpolago, lahko naročite raznovrstne pakete, moko, Streptomycin, šivalne stroje in druge v starem kraju potrebne stvari. Vsako naročilo je garantirano!

Pišite! Telefonirajte! Pridite!

TOČNA POSTREŽBA je in ostane geslo tvrdke

AUGUST KOLLANDER
6419 Stt. Clair Ave. HEnderson 1-4148
Cleveland 3, Ohio

VOŠČI VSEM SVOJIM PRIJATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

PERUTNINA
17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS
V zalogi imamo vedno očiščene piščance in na kose zrezane ter vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.
ANDY HOČEVAR in SINOVI
Tel. v trgovini MO 2-2330 — na domu MO 2-2912

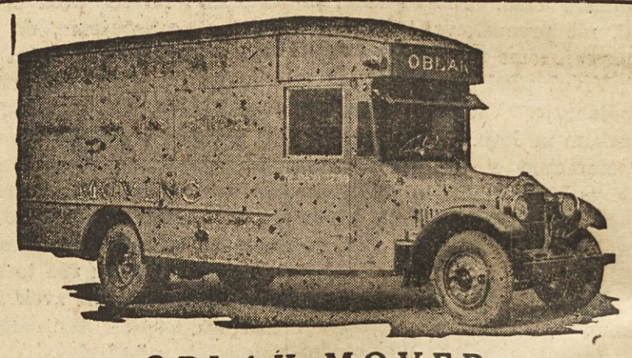

OBLAK MOVER
Naša specielnost je prevažati klavrje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca
JOHN OBLAK
1146 E. 61. St. HE 1-2730

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride